

SPORTDOMEIN
ZORGDOMEIN
WIJKDOMEIN

*Magazine voor de
perfecte leer-, werk-
en leefomgeving*

no. 1
jaargang 34
oktober 2021

Bouwen met Passie

**HET MONUMENT
ALS GESPREKS-
PARTNER**
Renovatie Berlage
gelaagd uitgevoerd

**ZEVEN STAPPEN
VAN CIRCULARITEIT**
Bewustwording in
alle lagen van de
organisatie

**BRITISH SCHOOL
AMSTERDAM IN
GEBRUIK**
Van gevangenis naar
onderwijsgebouw

**BINNENBOS ZEIST
UITNODIGEND**
Een warme plek
voor de zorgzame
ontmoeting

VAN GEVANGENIS NAAR ONDERWIJSGEBOUW

British School heeft een goed leesbaar DNA

Hoe transformeer je een voormalige staatsgevangenis tot een duurzaam en modern leerlandschap voor The British School of Amsterdam? En dat bovendien op een complex knooppunt in de binnenstad van Amsterdam?

Atelier PRO won in 2016, samen met Van Hoogevest Architecten en Buro Sant en Co, de opdracht voor de British School Amsterdam. The British School of Amsterdam (BSA) werd opgericht in 1978 en biedt Brits internationaal onderwijs aan ruim 900 leerlingen van 3-18 jaar oud. De school bestaat uit drie secties: Early Years (3 tot 6 jaar), Junior School (6 tot 11 jaar) en Senior School (11 tot 18 jaar). The BSA was gehuisvest op drie verschillende plekken in Amsterdam. Voor de toekomst wilde de school over één gebouw beschikken waarin de verschillende leeftijdsgroepen samen konden komen. En het moest bij voorkeur een gebouw met karakter en historie zijn, passend bij de traditie van de school. Die wens kwam uit met de aankoop van de voormalige strafgevangenis aan de Havenstraat 6. Dit bijzondere gebouw werd gerealiseerd in de periode 1888 tot 1891 naar ontwerp van Willem Cornelis Metzelaar, de toenmalige rijksingenieur-architect voor gevangenisgebouwen. De BSA verwoordde de opgave voor deze bijzondere restauratie, renovatie en deels nieuwbouw als volgt: "We willen de functie van

het gebouw waar iedereen uit wil omdraaien naar een school waar iedereen wil blijven."

WERELDBEROEMD

Architect Dorte Kristensen: "De directeur van de British School schrok eerst wel; een school in een voormalige gevangenis. Kan dat eigenlijk wel? Ik spiegelde hem voor dat hij binnenkort wereldberoemd zou worden, juist omdat zijn school prachtig floreert in een voormalige gevangenis. Het gebouw met zijn mooie ritme, structuur en regelmaat past natuurlijk ook wel bij het Britse onderwijs." De directeur van de BSA, Paul Morgan, wilde altijd al vanuit één gebouw werken, omdat het voor ouders en medewerkers een logistieke uitdaging was om verspreid over drie locaties te zitten. Door de recente groei van leerlingen barstte de school ook uit zijn voegen. De school wilde zoveel mogelijk van het oorspronkelijke gebouw gebruiken en voorkomen dat er delen gesloopt moesten worden. Het oorspronkelijke kruisgebouw en veel van de oorspronkelijke elementen en doorkijkjes zijn behouden gebleven. De nieuwe school bestaat uit het originele monumentale gebouw, dat werd gebouwd in 1891, en een

"Het samen-voegen van de drie locaties biedt juist ruimte voor meer community building activiteiten"

Dorte Kristensen

PROJECTINFORMATIE

Project

Vernieuwbouw en transformatie
British School Amsterdam

Opdrachtgever

The British School of Amsterdam

Architect

Atelier PRO architecten

Restauratiearchitect

Van Hoogevest Architecten

Interieurarchitect

Bureau Sant en Co

Adviseur

BOAadvies

Aannemer

Heddes bouw

Volume

14.000 m²

Bouwkosten

€ 28 mio inclusief btw

Ingebruikname

juni 2021

VISIE EN ONTWERP

omvangrijke uitbreiding, die werd toegevoegd tijdens de extensieve renovatie die startte in 2018. Er zijn twee cellen van de originele gevangenis bewaard gebleven als herinnering aan de markante geschiedenis van het pand. Tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben hier veel verzetsstrijders gevangen gezeten, waaronder Hannie Schaft, ook bekend als 'het meisje met het rode haar'. De British School biedt nu ruimte aan 1.000 leerlingen van 3-18 jaar met de allernieuwste faciliteiten voor een optimale leeromgeving.

GETRANSFORMEERD GEBOUW

Dorte Kristensen leidt Schooldomein met passie in het getransformeerde gebouw rond. De reis door de voormalige gevangenis begint met het ontleden van de maquette; die in het midden van de hal staat. Goed zichtbaar in de onderlinge samenhang zijn de monumentale entree, de prachtig gerestaureerde koepel met de rondgang langs de verschillende verdiepingen, de vrouwenvleugel, die vergeleken met de mannenvleugel beperkt was en overal het ritme van de cellen, met in het midden de gang waar de bewaarders rondliepen. In de rondgang door het gebouw speelt het spel van ruimte en stalen trappartijen een bepalende rol, waarvan enkele nog origineel zijn. Dorte: "We hebben het gebouw in zijn oorspronkelijke functie goed geanalyseerd en de cellenstructuur als uitgangspunt genomen. Vervolgens hebben we in een aanbouw lokalen langs de cellen gebouwd, zodat daar hele mooie en rustige plekken zijn ontstaan. Soms hebben we een paar cellen doorbroken, zodat een mooie vergaderruimte ontstaat. Zo hebben we de structuur gebruikt om de vleugels voor de verschillende leeftijdsniveaus in te richten. In onze visie wilden we het gebouw laten ontwaken in zijn volle glorie als een stadsblok, door groen omzoomd. Met de groene haag brengen we de herinnering van de oude muur terug. Hierachter gaat een karaktervolle ruimte schuil voor lommerrijk verblijf, spel en sport passend bij elke school. De introverte gevangenis hebben we omgetoverd tot een

expressieve kinderwereld waar de vier scholen een eigen plek hebben binnen het geheel. Het DNA van de British School is goed leesbaar. Elke school binnen het geheel toont een eigen karakter dat aansluit bij de eigen leeftijdsgroep."

NATUURLIJKE OVERGANG

De onderwijsruimtes komen goed tot hun recht binnen de maat en structuur van het monument en versterken de mogelijkheden van de nieuwbouw. Het zijn nieuwe ruimtes voor het onderwijslandschap, met een *smart structure* om zo duurzaam en toekomstgericht te zijn. Ze zijn zo gezoned dat er een natuurlijke overgang ontstaat tussen sociale en dynamische ruimtes en de rustige onderwijsruimte vol concentratie en diepgang. Iedere sectie van de school heeft een eigen vleugel binnen het gebouw gekregen. Hier kunnen leerlingen en leraren gebruikmaken van de allernieuwste faciliteiten, aangepast aan de leeftijd van de kinderen. De locatie heeft een eigen sporthal, cateringfaciliteiten en een eigen theater. De school heeft brede gangen en galerijen, zodat iedereen zich gemakkelijk en veilig door de school kan verplaatsen. Bovendien heeft de school meer buitenruimte dan ooit. Iedere vleugel heeft een eigen schoolplein met faciliteiten die zijn aangepast aan de leeftijd van de kinderen.

COMMUNITY BUILDING

De school heeft het gevoel van een kleine school behouden, doordat het pand is opgesplitst in secties op basis van leeftijd. Elke leeftijdscategorie heeft zijn eigen plek, die qua maat de sociale structuren ondersteunt, en waardoor de huiselijke en geborgen sfeer van de British School volledig tot zijn recht komt. Paul Morgan geeft het mooiste compliment: "We zijn blij met onze nieuwe locatie. Het heeft niets verloren van het familiegevoel dat we zo belangrijk vinden en daar zijn we trots op. Sterker nog, het samenvoegen van de drie locaties biedt juist ruimte voor meer community building activiteiten." 📍